

Školní vzdělávací program domova mládeže

**Střední odborná škola strojní a elektrotechnická Velešín,
U Hřiště 527, 382 32 Velešín**

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika domova mládeže
3. Cíle vzdělávání v domově mládeže
4. Délka a časový plán vzdělávání
5. Formy vzdělávání
6. Obsah vzdělávání
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami
8. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání
9. Popis materiálních podmínek
10. Popis personálních podmínek
11. Popis ekonomických podmínek
12. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví
13. Závěrečná ustanovení

Přílohy

1. Roční plán akcí domova mládeže
2. Povinnosti vychovatele

I. Identifikační údaje

Název: DM při Střední odborné škole strojní a elektrotechnické

Sídlo: U Hřiště 527, Velešín

Telefon: +420 720 989 238

E-mail: domov.mladeze@sosvel.cz

Typ: Domov mládeže

IČO: 00583855

ředitel školy: Ing. Bc. Milan Timko

Kapacita zařízení:

Celková kapacita je 100 lůžek k ubytování žáků

Provoz zařízení:

DM je v provozu v době školního vyučování od neděle /17.00/ do pátku /15.00/ hod.

Zřizovatel: Jihočeský kraj – Krajský úřad České Budějovice

Adresa zřizovatele: U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice

Ředitel
Ing. Bc. Milan Timko

2. Charakteristika domova mládeže

- ☐ Domov mládeže je součástí Střední odborné školy strojní a elektrotechnické ve Velešíně.
- ☐ Domov mládeže zajišťuje výchovně vzdělávací činnost a vede žáky k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových činností. Vychovatelé se snaží vytvářet příznivé sociální klima, spolupracují s vyučujícími i s rodiči.
- ☐ Celková ubytovací kapacita je 100 lůžek.

Charakteristika vzdělávání v domově mládeže

- ☐ Základním kritériem je zejména podpora osobnosti žáka a dosahování cílů vzdělávání ze strany domova mládeže.
- ☐ Ubytování žáci jsou rozděleni do základních výchovných jednotek – výchovných skupin podle vyhlášky MŠMT č. 108/2005 Sb.
- ☐ Podmínky a rozdělení žáků do výchovných skupin na školní rok stanovuje vedoucí vychovatel.
- ☐ Domov mládeže poskytuje ubytovací služby výjimečně veřejnosti v době nepřítomnosti ubytovaných žáků v rámci doplňkové činnosti.
- ☐ Škola spolu s domovem mládeže, školní jídelnou a areálem (sportovní areál) nabízí kromě vzdělávání a ubytování rovněž pravidelné stravování, sportovní a rekreační vyžití i v době mimo vyučování.

Domov mládeže má tři výchovné funkce:

1. sociální a preventivní – zastupování rodičovské péče, vyrovnání rozdílů mezi nestejnými podmínkami v rodinách, adaptace na nový životní rytmus a prevence sociálně patologických jevů
2. výchovně-vzdělávací – příprava na vyučování, účelné využití volného času, rozvoj schopností-postojů-morálních vlastností
3. zdravotní – zdravý tělesný a duševní rozvoj, režim dne, práce, odpočinek, zásady bezpečnosti, pobyt na čerstvém vzduchu, sport, hygiena, zdravá výživa

Pedagogické působení v DM probíhá v oblasti:

Neformálního vzdělávání

- cílené působení vychovatelů
- jednorázové příležitostné akce
- sociální klima
- prostředí
- vrstevnické vztahy

Pedagogická dokumentace

- ☐ Přihláška žáka na DM
- ☐ Osobní spis žáka (vedený elektronicky)
- ☐ Řád DM
- ☐ Deník výchovné skupiny
- ☐ Denní záznam
- ☐ Roční plán akcí DM

3. Cíle vzdělávání v domově mládeže

Školní vzdělávací program domova mládeže vychází ze zásad a cílů školského zákona.

Cíle vzdělávání:

- ☐ Rozvíjet osobnost žáka (vyzrání, seberealizaci) a získat samostatnost
- ☐ Vytvářet podmínky pro přípravu na vyučování, vedení žáků k získání vzdělání, neustálé sebevzdělání
- ☐ Vést žáky k účelnému využívání volného času, seberealizaci v řízené nebo spontánní nabídce aktivit
- ☐ Osvojovat si obecně uznávané normy, hodnoty a pravidla
- ☐ Zajistit prevenci sociálně patologických jevů
- ☐ Osvojovat si pravidla týmové spolupráce, učit se respektovat požadavky kolektivu a následně celé společnosti
- ☐ Upevnit hygienické návyky, propagovat zdravý životní styl, odpovědnost za jednání vůči prostředí, vztahu k přírodě
- ☐ Rozvíjet komunikaci, jasně a srozumitelně se vyjádřit k daným tématům, naslouchat druhým, zdravě diskutovat

Cíle středního odborného vzdělávání

Cíle středního vzdělávání vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Teoretickým východiskem cílů středního vzdělávání je koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století (viz Učení je skryté bohatství, UNESCO „Vzdělávání pro 21. století“, PF UK, Praha 1997).

V souladu s tím je obecným cílem středního vzdělávání (i odborného) připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Na školní vzdělávání navazuje celoživotní vzdělávání. Jedná se tak o permanentní proces učení.

Při výchovně vzdělávací činnosti, jejím obsahovém strukturování a jednotlivých aktivitách se vychází

ze **čtyř základních pilířů učení:**

a) Učit se poznávat, tj. rozvinout dovednosti potřebné k učení:

- získávat vědomosti, dovednosti potřebné k učení,
- prohloubit poznatky o světě,
- učit se objevovat nové poznatky,
- rozvíjet základní myšlenkové operace, paměti, schopnosti koncentrace,
- řešit problémy,
- rozvoj dovedností k celoživotnímu učení atd.

b) Učit se pracovat a jednat

- učit se „jak na to“, to je naučit se tvořivě zasahovat,
- naučit se aktivně a tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje,
- rozvíjet aktivní přístup žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře, včetně schopnosti
- přizpůsobit se změnám na trhu práce,
- učit se zodpovědnému přístupu žáků k samostatné i týmové práci, učit se komunikovat,
- učit se správně odhadnout své schopnosti a možnosti,

- rozvíjet dovednost vyjednávat, diskutovat o případném kompromisu,
- získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život atd.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti

- rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření,
- jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami,
- jednat s osobní zodpovědností, sebehodnocením a sebereflexí,
- rozvíjet tělesné a duševní schopnosti a dovednosti,
- utvářet a kultivovat svobodné, kritické a nezávislé myšlení, úsudek a rozhodování,
- učit se přijímat odpovědnost žáků za vlastní jednání a chování,
- kultivovat a rozvíjet emoční prožívání (empatii), včetně prožívání a vnímání estetického,
- rozvíjet kreativitu,
- rozvíjet volní vlastnosti,
- rozvíjet specifické vlastnosti a nadání žáků,
- budovat hodnotový systém,
- chránit zdraví a vést zdravý životní styl apod.

d) Učit se žít společně tj. učit se žít s ostatními

- učit se žít s ostatními a spolupracovat s nimi,
- pracovat jako člen týmu (kolektivu),
- podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo,
- respektovat lidský život a jeho trvání jako nejvyšší hodnotu,
- vytvářet úctu k živé i neživé přírodě, vést k ochraně a zlepšování životního prostředí,
- ve vztahu k jiným lidem se oprostít od predsudků, xenofobie, intolerance, nesnášenlivosti,
- osvojit si pravidla slušného chování,
- chovat se v souladu s morálními zásadami a právními normami,
- rozvíjet komunikativní dovednosti potřebné pro život pracovní, rodinný a společenský,
- rozvíjet porozumění s jinými lidmi,
- rozvíjet poznání, že všichni máme práva, ale i povinnosti atd.

Klíčové kompetence, které žák získává a rozvíjí ve výchovně vzdělávacím procesu, se prolínají a jsou základem všeobecného vzdělávání a mají komplexní podobu ve všech zájmových činnostech DM. Vytvoření kompetencí je cílem vzdělávání. Kompetence není jenom osvojení poznatků a dovedností, ale také vytvoření způsobilostí potřebných pro život nebo výkon povolání (schopnosti, znalosti, dovednosti, postoje a hodnotové orientace). Kompetence jsou důležité pro osobní rozvoj jedince – jeho aktivní zapojení do společnosti, pracovní uplatnění a celoživotní vzdělávání.

Pedagogické působení a podpora žáků v domově mládeže směřuje k tomu, aby žáci byli v domově mládeže spokojeni, cítili se bezpečně, byli úspěšní a slušní a vybavení klíčovými kompetencemi a funkční gramotností (čtenářská, mediální, informační, finanční gramotnost).

1. Kompetence k učení

- získávat všeobecné a odborné vzdělání
- vytvářet návyky k samostatnému učení
- dbát na zkvalitňování přípravy na vyučování

Kompetence k učení organizuje a řídí vlastní učení, učí poznávat schopnosti a hodnotit je, nachází a upevňuje efektivní styl a režim učení.

Žák:

- ☐ umí vyhledávat a kriticky hodnotit informace a pomoc jiných
- ☐ využívá nabytých vědomostí a dovedností, prohlubuje je
- ☐ zvládá neúspěch, je psychicky odolný
- ☐ poznává smysl učení, motivuje se pro další učení, pozitivně hodnotí jeho přínos pro svůj život, chápe sebevzdělávání jako celoživotní proces

Strategie výchovy – vychovatel:

- ☐ vede žáka k samostatnosti při přípravě na vyučování a k hledání vlastního efektivního stylu a režimu učení
- ☐ podporuje žáka v oblasti vzdělávání tím, že očekává pozitivní výsledky, motivuje ho k učení a k vyhledávání informací, zadává mu přiměřené úkoly a pomáhá mu zvládnout případný neúspěch
- ☐ vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima k učení a materiálně technické podmínky s využitím informačních technologií
- ☐ spolupracuje s rodiči a školou

2. Kompetence k řešení problémů

- učit se nevyhýbat problémům, přemýšlet o příčinách a hledat jejich řešení
- rozlišovat správné a nesprávné řešení a nést odpovědnost za jeho následky
- rozvíjet myšlení, učit se být flexibilní, samostatně rozhodovat

Tyto kompetence zahrnují všechny formy jednání, které si každý jedinec musí osvojit, aby byl schopen se efektivně a konstruktivně podílet na dění ve společnosti a dokázat řešit problémy, a to v osobním, rodinném i veřejném kontextu.

Žák:

- ☐ vnímá problémové situace, rozpozná a snaží se problém pochopit, hledá jeho podstatu, navrhuje postupné kroky nebo varianty řešení
- ☐ zjišťuje důvěryhodnost informací získaných při řešení problémů, osvědčené postupy umí použít v dalším podobném případě
- ☐ rozvíjí myšlenkové operace (třídí poznatky, analyzuje, dedukuje, porovnává, zobecňuje, konkretizuje, ale uplatňuje i fantazii, intuici a představivost v poznávacích činnostech)
- ☐ pružně reaguje na nové situace, nevyhýbá se problémům
- ☐ umí rozlišit správné a nesprávné řešení a nést odpovědnost za následky svého jednání

Strategie výchovy – vychovatel:

- ☐ řešení problémů vyplývajících z běžného života, účast na řešení problémů v souvislosti s dodržováním řádu domova mládeže
- ☐ aktivně napomáhá žákovi adaptujícímu se na nové podmínky života především přenosem ověřených způsobů řešení a zkušeností
- ☐ motivuje žáka k získávání informací potřebných k řešení problémů a ověřování jejich správnosti
- ☐ seznamuje žáky s problémy v domově mládeže, dává možnost hodnotit a řešit problémovou či mimořádnou událost, otvírá neřešené problémy, nebát se o problému hovořit

3. Kompetence komunikativní

- rozvoj bohaté slovní zásoby
- umění vyjádřit se – schopnost kultivované komunikace
- mít právo vyjádřit vždy svůj názor
- schopnost pracovat s informacemi

Tyto kompetence představují a rozvíjejí schopnost vyjádřit a interpretovat myšlenky, pocity a informace v ústní i psané podobě a zapojit se do komunikace v různých sociálních kontextech.

Žák:

- ☐ rozvíjí a prakticky používá komunikativní dovednosti, rozvíjí slovní zásobu
- ☐ rozumí sdělením a informacím, správně je interpretuje a věcně argumentuje
- ☐ umí najít téma k rozhovoru
- ☐ efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace, pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je
- ☐ vyjadřuje se přiměřeně ke komunikačnímu záměru verbálním, příp. písemným projevem, umí mluvit, ale také naslouchat
- ☐ je schopen rozvíjet komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, spolupráci, toleranci, optimismu a zvládnutých emocích
- ☐ adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje, nenechá se zmanipulovat

Strategie výchovy – vychovatel:

- ☐ učí žáka rozvíjet a využívat jeho komunikativní dovednosti, aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem průběžně celý školní rok, formou rozhovorů, besed ve výchovných skupinách, neformální besedy na pokojích, návštěvami kulturních a společenských akcí
- ☐ vede žáka k diskuzi o informacích a k věcné argumentaci, dává mu přitom prostor pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení, je mu vzorem věcné a konstruktivní komunikace
- ☐ předává žákovi veškeré informace potřebné pro jeho zdravý a aktivní život v DM
- ☐ učí žáka pracovat s gesty, mimikou i jinými výrazovými prostředky

4. Kompetence sociální a interpersonální

- učit se plánovat
- přebírat odpovědnost za své chování – schopnost vytvořit si reálnou představu o sobě samém
- schopnost umět se prosadit, schopnost týmového jednání

Tyto kompetence jsou předpokladem pro realizaci kompetencí ostatních. Jejich obsahem je osobnostní rozvoj a spolupráce v různých sociálních prostředích.

Žák:

- ☐ umí porozumět sám sobě, zvládá vlastní chování, je schopen sebereflexe, koriguje vlastní chování, je schopen poznávat odlišnosti lidí – umí rozpoznat agresivitu, šikanu, dokáže se jí ubránit
- ☐ stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky, umí přijmout kompromis
- ☐ je schopen adaptovat se na měnící se životní podmínky a tvořivě je ovlivňuje, respektuje druhé, je tolerantní, projevuje ohleduplnost

- ☐ přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, spolupracuje v týmu a uplatňuje v něm své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- ☐ organizuje nebo se podílí na společné činnosti, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření podnětné atmosféry
- ☐ vnímavě přistupuje k problému druhého, umí pomoci dle svých možností

Strategie výchovy – vychovatel:

- ☐ napomáhá žákovi odhalovat jeho silné a slabší stránky, pravidelně hodnotí jeho práci a pozitivně ho motivuje k sebepoznávání
- ☐ vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci organizováním společných činností, stanovuje žákovi přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo ve skupinách (skupina v pokoji, výchovná skupina, domov mládeže jako celek)
- ☐ všestranně napomáhá žákovi adaptovat se na měnící se podmínky sociální, organizační i materiální
- ☐ podílí se na upevňování pozitivního psychosociálního klimatu
- ☐ vede žáka k pomoci jinému (problém s adaptací, prospěchem, rodinné problémy, v kolektivu)

5. Kompetence občanské

Tyto kompetence jsou potřebné pro začlenění jedince do společnosti a uplatnění se v ní.

Žák:

- ☐ stanovuje si osobní cíle vycházejících z jeho potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti, sociální skupiny, zájmů celku
- ☐ hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování
- ☐ je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka, uplatňuje zásady slušné komunikace a demokratické způsoby řešení
- ☐ vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní, sociální, ekologické, ekonomické a duchovní hodnoty, zaujímá k nim odpovědné postoje
- ☐ chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, poskytuje účinnou pomoc
- ☐ rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem
- ☐ aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti, orientuje se ve složitostech demokratické, pluralitní společnosti, chápe je a participuje na řešení jejich problémů

Strategie výchovy – vychovatel:

- ☐ výchovně využívá prožitků žáka, kdy celkové klima domova (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru
- ☐ motivuje žáka k projevení názoru, diskuzi a rozhodnutí celku, rozvíjí schopnosti kritického a tvořivého myšlení, empatie, argumentace a prezentace názorů, schopnosti kompromisu a schopnosti obhajovat lidská práva a svobodu
- ☐ vede žáka k dodržování pravidel a spravedlivě je hodnotí, objasňuje význam řádu pro fungování společenství (pokoj, výchovná skupina), vychovává k úctě k zákonu
- ☐ podporuje zainteresovaný postoj k životu, rozvíjí disciplinovanost, toleranci, ochotu pomáhat, respektovat odlišnosti
- ☐ vede žáky k odpovědnému jednání a výchovně využívá situace, kdy žák neohrožuje a

nepoškozuje sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem

6. Kompetence k volnému času

Tyto kompetence vytvářejí podmínky pro vzdělávání zejména tím, že rozvíjejí intelektuální, psychický, fyzický, sociální i emoční potenciál jedince a vytvářejí další prostor pro jeho sebeuplatnění.

Žák:

- ☐ umí svůj volný čas žít, čelí nudě a prázdnotě, aktivně odpočívá
- ☐ uplatňuje zásady zdravého životního stylu, dokáže určit priority volného času a žije podle nich, odolává sociálně patologickým jevům
- ☐ využívá a akceptuje nabízené modely využití volného času, naplňuje a rozšiřuje své individuální zájmy, talent, schopnosti
- ☐ chápe význam rozvoje osobních zájmů a zdravého způsobu života pro psychickou, fyzickou a sociální kultivaci své osobnosti (osobnostní rozvoj)
- ☐ zapojuje se do organizace života domova, osobně se podílí na organizaci a realizaci vzdělávání a výchovy
- ☐ rozvíjí svou schopnost aktivním trávením volného času kompenzovat těžké situace nebo jednostrannou zátěž ze školního vyučování
- ☐ je schopen odmítnout nabídku na nevhodné trávení volného času

Strategie výchovy – vychovatel:

- ☐ vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času v souladu se zájmy žáka
- ☐ učí žáka novým vědomostem a dovednostem, vede ho k tvořivosti a účasti na společné činnosti
- ☐ realizuje skupinový program sociální prevence, poskytuje žákovi informační servis
- ☐ vede žáka k poznání zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve vlastním životě
- ☐ modernizuje obsah vlastní zájmové činnosti a metody skupinové práce s žáky, rozšiřuje nabídku spontánních aktivit pro žáky, podporuje svobodu, samostatnost, aktivitu, zaměřuje se na negativní projevy jako je nechuť se bavit, na nevyhraněné až chybějící zájmy a na sklony k sociálně patologickým jevům

Výchovně vzdělávací strategie

Vychází z obecných pedagogických zásad volnočasových aktivit, při kterých žáky provázíme a formou nabídky a motivací podněcujeme k překračování jejich „komfortní zóny“.

Hodnotíme jejich možnosti a proces víc, než výsledek (požadavek dobrovolnosti, nenásilného ovlivňování volného času, přiměřenosti, zajímavosti a zájmovosti, prostoru pro seberealizaci, vyzvednutí kladných stránek osobnosti žáků).

Strategie výchovných činností vychází z obecných pedagogických zásad, jako je individuální přístup, přiměřenost, důslednost, posloupnost, jednotný přístup v působení a respektuje požadavky pedagogického ovlivňování volného času.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřeny na rozvíjení kompetencí žáka, formulují upřednostňované cíle, postupy, metody a formy práce, případně aktivity, příležitosti a pravidla.

4. Délka a časový plán vzdělávání

- ☐ Školní vzdělávací program obsahuje program činností na dobu jednoho čtyřletého vzdělávacího cyklu pro celý domov mládeže
- ☐ Předností ŠVP je operativnost a kreativnost, s možností propojovat a přesouvat témata
- ☐ Plán akcí je rozpracován do jednotlivých měsíců

Roční plán činnosti domova mládeže je koncipován vždy na jeden školní rok a obsahuje koncepci činnosti domova mládeže jen s orientačním časovým určením jednotlivých činností.

Roční plán činnosti schvaluje ředitel školy.

V měsíčních plánech Deníku výchovných skupin jsou uváděny konkrétní akce ve vazbě na konkrétní termíny, nikoliv dlouhodobé průběžné činnosti realizované vychovateli.

5. Formy vzdělávání

Formy výchovné činnosti:

Formy výchovné činnosti jsou v podstatě „stálé úkoly vychovatele“, což je průběžná činnost vychovatele, kontrola pořádku, dodržování denního režimu, dohled nad naplňováním studijního klidu, pomoc při přípravě na vyučování či zprostředkování vzájemné pomoci spolužáků.

1. Pravidelné činnosti:

- kolektivní
- individuální
- individuální a skupinové pohovory
- průběžné neformální působení vychovatele
- kontrola studijního klidu, úklid pokojů, přítomnosti v DM, sledovaných TV pořadů apod.
- volnočasové aktivity – pravidelné akce – nabídky činností DM

2. Příležitostné činnosti (jednorázové akce):

- turnaje, soutěže
- besedy
- výlety, exkurze
- návštěvy tanečních kurzů, divadel

3. Spontánní aktivity:

- využití hřišť a sportovišť
- internet

Výchovný program DM

Koncepce výchovné činnosti v domově mládeže je nástrojem a prostředkem organizace práce vychovatelů. Umožňuje vychovatelům systematicky plánovat a organizovat výchovný proces, vytyčuje cíle výchovné práce a stanovuje podmínky, v nichž se výchova uskutečňuje.

Důležitý je jednotný přístup všech vychovatelů na domově mládeže a jejich stálá každodenní spolupráce.

Podle věkových zvláštností studentů je program členěn do dvou etap:

1. etapa: žáci prvních ročníků

V této etapě se usiluje o adaptaci na pobyt v DM a na nové podmínky středoškolského studia. Rozhodující význam má úroveň spolupráce s rodiči.

- a) zvládnutí odloučení od rodiny – utváření vztahů v „náhradním rodinném prostředí“, potlačování a odstraňování stresujících faktorů spojených se zásadní změnou prostředí a životních zvyklostí (vztah k vychovateli, odpovědnost při plnění povinností, péče o majetek)
- b) postupné uznání důležitosti a nutnosti zásad života ve společném domově (BOZP, PO, respektování spolubydlících)
- c) poznání, obohacování a rozvíjení svých schopností, vědomostí a dovedností

2. etapa: žáci druhých, třetích a čtvrtých ročníků

V této etapě směřuje výchovné úsilí vychovatelů k přípravě žáků na svět dospělých, sociální komunikaci, kooperaci a orientaci v oblasti samostatného rozhodování o vlastním životě.

- a) konkrétní sociální dovednosti a návyky – orientace v oblastech světa dospělých (pracovněprávní povědomí, sexuální, předmanželská a rodinná výchova, orientace v oblasti negativních sociálně patologických jevů – toxikomanie, kriminalita, gamblerství, sekty...)
- b) psychologická a etická připravenost na svět dospělých, stabilizace pozitivních zájmů, motivací, hodnot a životního stylu
- c) upevnění návyků sebevzdělávání vedoucí k potřebě dalšího vzdělávání, udržení zájmu o studium, úspěšné absolvování školy, připravenost k výkonu profese

6. Obsah vzdělávání

- ☐ Obsah zájmového vzdělávání a použité prostředky se výrazně liší od školního vzdělávání. Činnost a výchovné působení DM vychází z obecných pedagogických zásad. Důraz je kladen na pestrost, dobrovolnost, individuální přístup a přiměřenost.
- ☐ Obsah zájmového vzdělávání DM vychází z naplnění volného času zájmovými činnostmi se zaměřením na různé oblasti – kroužky – sportovní, počítačový, vaření.
- ☐ Zájmové vzdělávání vychází z oblastí průřezových témat a rozvíjí osobnostní a sociální výchovu, výchovu demokratického občana, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchovu, enviromentální výchovu a mediální výchovu jednotlivce a následně kolektivů.
- ☐ Žáci se mohou zúčastňovat samostatně nebo organizovaně sportovního, kulturního a společenského dění ve městě Velešín.
- ☐ V domově mládeže dále plní vychovatel stále úkoly, což je průběžná výchovná činnost (kontrola pořádku a úklidu, dodržování Řádu DM, dohled na dodržování a naplňování studijního klidu, pomoc a podpora při přípravě na vyučování, zprostředkování vzájemné pomoci spolužáků apod.).

Tematický celek aktivit

1. Zahájení školního roku – kolektivní
2. Exkurze, besedy – příležitostné
3. TV pořady – spontánní
4. maturitní ples – kolektivní – 4. ročník

Kroužky:

- Sportovní – posilování
- Sportovní – tělocvična, nohejbal, fotbal, florbal, volejbal
- Vaření – kuchyň 5.patro
- Počítačový – individuálně

Svět kolem nás

1. Seznámení s městem a okolím – příležitostné – 1. ročník
2. Koncerty, divadelní představení, kino, muzeum, výstavy – příležitostné, individuální
3. Autoškola – pravidelné – 3. ročník
4. Zážitkové hry – skupinové
5. PC – spontánní

Ve zdravém těle zdravý duch

1. Sportovní turnaje – pravidelné, spontánní
2. Návštěva sportovních akcí – spontánní, průběžné
3. Sportovní kroužky 1, 2, 3 – pravidelné
4. Prevence sociálně patologických jevů – průběžné
5. Čistota – půl zdraví – průběžné
6. Kontrolní činnost – každodenní – školní jídelna, buňky, chodby, klubovny, posilovna
7. Příprava a vyučování – každodenní

Environmentální výchova:

- ☐ pro žáky SOS je tato výchova jednou ze stěžejních oblastí výchovného působení

☐ motivovat a poskytovat příležitosti k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně a zlepšení životního prostředí

☐ vést k smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí a k udržitelnému způsobu života (udržitelné vzorce chování) jednotlivců, skupin i společnosti jako celku

Plnění:

- ☐ denně – šetření energií
- ☐ hospodaření s odpady (třídění)
- ☐ ochrana přírody (úprava okolí DM)
- ☐ odborné přednášky a exkurze

Cíle: prohloubit zájem o přírodu. Posílit vědomí a porozumění ekonomické, sociální a ekologické provázanosti v městských a venkovských oblastech.

Prevence sociálně-patologických jevů

Zahrnuje komplexní uplatnění dostupných prostředků, to je vzdělávání vychovatelů, spolupráce s rodiči a učiteli ve škole, vrstevnické působení, přitažlivé vyplnění volného času ubytovaných.

Patologickým jevům lze předcházet kvalitní zájmovou činností, zájmem o náplň volného času i mimo dobu strávenou v domově, znalostí osobních problémů a rodinné situace každého z žáků a snahou o vytvoření vhodných žádoucích návyků.

Důraz klademe na tyto sociálně-patologické jevy:

- ☐ ☐ užívání návykových látek (tabák, alkohol, drogy)
- ☐ ☐ patologické hráčství
- ☐ ☐ šikana, vandalismus
- ☐ ☐ záškoláctví, ohrožování mravní výchovy mládeže
- ☐ ☐ kriminalita a delikvence
- ☐ ☐ nevhodné stravování

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami

☐ Domov mládeže vytváří podmínky pro rozvoj mimořádně nadaných žáků v rámci zájmového vzdělávání. Talentovaní jedinci mají podporu vychovatelů a nabídku dalších doplňkových aktivit v oblasti jejich zájmů i mimo DM.

☐ Charakter studia ve strojních oborech zužuje pro svou specifickou činnost okruh tělesně a psychicky znevýhodněných uchazečů, které je možné úspěšně začlenit. Vždy však spolupracujeme s odborníky na danou problematiku a znevýhodněným žákům (sociálně, národnostně, zdravotně) věnujeme zvláštní pozornost.

8. Podmínky přijetí uchazečů, podmínky průběhu a ukončování ubytování

- ☐ Přihlášku do DM podávají rodiče nebo zákonní zástupci žáků (předepsaný tiskopis).

☐ Nástup do DM je nejdříve den před zahájením školního roku. Seznámení – s ubytováním na DM, s řádem DM (režimem dne), s vychovateli a s dalšími informacemi.

☐ Odjezd z DM je poslední vyučovací den ve školním roce.

Podmínky přijetí:

☐ Umístění podle volné kapacity.

☐ Ubytovaní žáků, kteří pokračují ve studiu.

Podmínky ukončení:

☐ Písemná žádost o ukončení pobytu.

☐ Neplacení příspěvku na ubytování, přerušení studia.

☐ Ukončení ubytování na základě porušování řádu DM.

9. Popis materiálních podmínek

Ubytovaní žáků:

☐ DM – 20 buněk, každá dvoj a třílůžkový pokoj s vlastním sociálním zařízením na buňce.

Vybavení pro jednoho žáka:

☐ válenda s úložným prostorem,

☐ polička,

☐ psací stůl,

☐ šatní skříň,

☐ skříňka na přezutí,

☐ možnost použití lednice k uložení potravin.

Vzdělávání žáků:

☐ 1 počítačová místnost,

☐ 3 klubovny,

☐ 1 posilovna,

- ☐ třídy školy – možnost využití v rámci aktivit DM,
- ☐ tělocvična školy,

10. Popis personálních podmínek

- ☐ Domov mládeže řídí ředitel SOŠ SE. Ten stanovuje pracovníkům pracovní úvazek a pracovní náplň a organizuje činnost na DM.
- ☐ Vychovatelé DM zajišťují provoz DM a spolupracují s vedením školy. Přímým nadřízeným vychovatelům je ředitel školy.
- ☐ Povinností vychovatelů je další vzdělávání v akreditovaných kurzech i samostudiem.

Personální obsazení DM:

- ☐ 1 vedoucí vychovatel
- ☐ 3 vychovatelé výchovných skupin
- ☐ 1 uklízečka

Vychovatel:

1. Plní povinnosti ranní, odpolední, večerní a noční služby.
2. Zodpovídá za bezpečnost a ochranu zdraví při dozorech.
3. Přebírá, zajišťuje a předává službu se všemi povinnostmi.
4. Dodržuje pracovní dobu, která je stanovena rozvrhem. Rozvrh vychází z provozu DM.

11. Popis ekonomických podmínek

- ☐ Finanční zabezpečení činnosti domova mládeže je zajišťováno zřizovatelem formou příspěvku na provoz, pro který je každoročně stanoven normativ na ubytovaného a stravovaného žáka.
- ☐ Druhým finančním zdrojem pro financování činnosti domova mládeže je doplňková činnost školy, na které se domov mládeže velmi významně podílí. Dominantní doplňkovou činností domova mládeže je komerční ubytování a stravování.
- ☐ Výše úplaty za školské služby ubytování je v souladu s § 5 vyhlášky MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Domov mládeže je pro stanovení výše úplaty zařazen do I. kategorie. Výši úplaty za ubytování žáků v domově mládeže stanovuje ředitel školy s přihlédnutím k vybavení domova a k úrovni poskytovaných služeb.
- ☐ Výše úplaty za školské služby stravování je v souladu s § 5 vyhlášky MŠMT č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů.

12. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- ☐ DM – zajištěné hygienické podmínky podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na provoz a řízení provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky.
- ☐ V rámci tohoto právního předpisu poskytuje DM základní podmínky pro ubytování, zejména výměnu ložního prádla, úklid sociálního zařízení buněk a společných prostor.
- ☐ Žáci jsou seznámeni s předpisy a opatřeními vztahujícími se k bezpečnosti a ochraně zdraví.

13. Závěrečná ustanovení

Evaluace

Evaluace práce domova mládeže a jeho ŠVP se zabývá:

- ☐ ☐ činností domova mládeže jako specifického školského zařízení
- ☐ ☐ prací jednotlivých výchovných skupin
- ☐ ☐ působením činností a vychovatelů na jednotlivé žáky
- ☐ ☐ podmínkami pro činnost (materiální vybavení, finance, další prostory, spolupráce s dalšími subjekty, další vzdělávání vychovatelů)
- ☐ ☐ organizací činností (motivace, participace žáků na plánování a realizaci programu, specifika práce v domově mládeže, využívání zásad pedagogiky volného času, respektování individualit, míra využití času vyhrazeného pro činnost, zajištění bezpečnosti, funkčnost závěrečného hodnocení činnosti, účinnost přijatých opatření, podíl vychovatele na úspěšnosti akce)

Zaměřujeme se na to, aby cíle výchovného působení byly:

- ☐ smysluplné – mají skutečný význam pro účastníky, pro jejich praktickou zkušenost a osobní rozvoj
- ☐ reálné – uskutečnitelné, dosažitelné
- ☐ akceptovatelné – přijatelné pro jednotlivce, skupinu, okolí
- ☐ termínované – pravidelné ve vymezeném čase
- ☐ hodnotitelné – lze rozpoznat, zda výsledek odpovídá záměru

Školní vzdělávací program vydává ředitel školy SOŠ SE Velešín a je zveřejněn na přístupném místě školy
(elektronická podoba na webových stránkách školy).

Nabývá účinnosti: 1.9.2025

Ředitel
Ing. Bc. Milan Timko